

ครึ่งปีแรกของประเทศไทย คล้ายกับหลายประเทศในโลกที่วนอยู่กับเรื่อง COVID-19 ซึ่งเป็นเรื่องของวิกฤติทางด้านสาธารณสุข แต่ไทยอาจจะดีกว่าหลายประเทศในด้านการควบคุมโรคในประเทศ แต่ปัญหาอื่น ๆ ยังคงจะ ติดตามมาอย่างต่อเนื่องทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยี วันนี้เราจะมามองในแต่ละประเด็นของประเทศในครึ่งปีหลังกันบ้างว่าจะต้องเตรียมการอย่างไร

ด้านเศรษฐกิจ ความเชื่อในภาพรวมตามแนวคิดของ Nouriel Roubini นักเศรษฐศาสตร์ชื่อดัง ที่กล่าวว่า โลกจะเข้าสู่ทศวรรษแห่งการถดถอยไปอีกสิบปี โดยอ้างอิงเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาว่าจะเต็มไปด้วยปัญหาหนี้ การล้มละลาย โลกแบบ disruption และโลกาภิวัตน์ที่ถดถอย

ปัญหาหนี้ท่วมและเศรษฐกิจฝืด ย่อมทำให้ผู้บริโภคในสหรัฐอเมริกา และยุโรปกำลังซื้อลดลง การส่งออกของไทยไปสองทวีปก็จะลดน้อยลงไป การท่องเที่ยวที่ถูก COVID เล่นงาน ก็ลดจำนวนนักท่องเที่ยวลงกว่า 80 % ส่งผลให้ธุรกิจที่เคยสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวเสียหายหนัก เช่น สายการบิน โรงแรม ฯ ภาคเอกชนหลายแห่งประเมินว่า ไทยจะต้องใช้เวลา 2 ปีครึ่งถึงจะกลับมาอยู่ที่จุดก่อนเกิด COVID เศรษฐกิจไทยในไตรมาสแรกนั้นโตติดลบ 2.2 % เมื่อเทียบกับไตรมาสที่สี่ของปีก่อน

เศรษฐกิจไทยเป็นเศรษฐกิจแบบเปิดพึ่งพาการส่งออกและการท่องเที่ยวสูงมาก เมื่อการระบาดของโรคยังควบคุมไม่ได้ย่อมกระทบเศรษฐกิจแน่นอน แม้ว่าจะมีมาตรการกระตุ้นให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น โดยคาดว่าจะมีเม็ดเงินกว่า 41,000 ล้านบาทเข้าระบบ แต่ด้วยกำลังซื้อของคนไทยที่ลดลง กำลังซื้อของคนไทยในการท่องเที่ยวต่ำกว่าต่างชาติอย่างมากหลายเท่าตัว และคนไทยเที่ยวได้เฉพาะวันหยุด วันธรรมดาต้องทำงาน คาดว่าคนไทยเที่ยวในประเทศน่าจะอยู่ที่ 89-91 ล้านคน หรือหดตัว 45.2 % จากปีที่ผ่านมา แต่ก็ยังมีมูลค่าสูงถึง 545,000-567,000 ล้านบาท

แม้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยจะใช้นโยบายป้องกันเชิงรุก ด้วยการให้ธนาคารพาณิชย์เสริมสร้างเงินกองทุน โดยงดจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน ส่งผลให้หุ้นธนาคารพาณิชย์ปรับตัวในแดนลบทั้งหมด แต่ผลในระยะยาวที่ดี คือ เงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS ratio) ของธนาคารพาณิชย์ไทยเข้มแข็งอยู่ระดับที่ 18.7 % อันจะช่วยผู้ประกอบการต่าง ๆ ได้จากการดูแลและเยียวยาทางการเงินต่อไป เงินกองทุนนี้เสมือนภูมิคุ้มกัน ทำให้สถาบันการเงินมีความเข้มแข็ง และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยหลัง COVID-19

ปัญหาหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ในครึ่งปีหลังน่าจะมีปัญหารุนแรงมากขึ้น ในปี 2540 ไทยมีระดับหนี้เสีย (NPLs) สูงถึง 50 % และลามเป็นวงกว้าง ครั้งนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยเร่งให้มีการปรับโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้ที่มีศักยภาพ และได้รับผลกระทบจาก COVID โดยคาดหวังว่าลูกหนี้กลุ่มนี้จะกลับมาสู่ภาวะปกติเร็วขึ้น รวมถึงให้สถาบันการเงินทำการทดสอบภาวะวิกฤติ และประเมินเงินกองทุน ภายใต้ COVID ซึ่งจะดำเนินการในเดือนนี้ เพื่อจะทราบว่ามี NPLs และ BIS ratio อยู่ในระดับใด

ตลาดหุ้นไทย นักลงทุนกังวลจากการแพร่ระบาดของสองของหลายประเทศในโลก เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และ การแพร่ระบาดยังอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง รวมถึงราคาน้ำมันยังคงลดลง จึงคาดว่าตลาดหุ้นจะยังคงอยู่ในระดับ 1340-1390 จุด และยังมีมีความผันผวนค่อนข้างสูง พันธบัตรให้ผลตอบแทนดีดล

การลงทุนซื้อขายอาคารในไตรมาสแรกของเอเชียแปซิฟิก มีการลงทุนรวม 3.4 หมื่นล้านดอลลาร์ โดยมากเป็น อสังหาริมทรัพย์กลุ่มโกดัง และศูนย์กระจายสินค้า โดยปรับเพิ่มขึ้น 9 % แต่กลุ่มศูนย์การค้า อาคารสำนักงาน และ โรงแรม มีการซื้อขายลดลงอย่างมาก

มูลค่าการลงทุนส่งเสริมการลงทุนทั่วประเทศ ในครึ่งปีแรกลดลง 10 % เทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่เชื่อว่าในไตรมาสที่สามและสี่น่าจะปรับตัวได้ดีขึ้น

ด้านการเมือง ความวุ่นวายที่เห็นในพรรคพลังประชาชน เป็นภาวะปกติของการรักษาสมดุล ผลประโยชน์ ของสมาชิก ภายในพรรค และคาดการณ์ว่าการนำสายเทคโนโลยีที่มักหมายถึง คนดีมีความรู้ ออกจากรัฐมนตรี และตำแหน่ง บริหารในพรรค รวมถึงการมีคนที่ย้ายจากพรรคอื่นเข้ามาร่วม ซึ่งเป็นผลพวงมาจากรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้พรรค การเมืองไม่แข็งแรง

พรรคประชาธิปัตย์เอง ก็ต้องมีการกระชับความสัมพันธ์ในวันที่ 23 มิถุนายน จากการมีข่าวความขัดแย้งในพรรค นาย ถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยคมนาคม ต้องเป็นเจ้าภาพ เชิญ แกนนำ อดีตแกนนำ รัฐมนตรีพรรค และอดีต ส.ส. มาร่วม รับประทานอาหาร เพื่อลดข่าวความขัดแย้งลง

พรรครวมพลังประชาชาติไทย ก็มีการลาออกของหัวหน้าพรรค คือ ม.ร.ว. จตุมงคล โสณกุล ทำให้ต้องมีการเลือกหัวหน้า ใหม่ คือ นายอนุช เหล่าธรรมทัศน์มาเป็นรัฐมนตรีแทน และแถมมีการลาออกของ นพ. วงศ์ เดชกิจวิกรม ซึ่งเคยเป็น กำลังสำคัญของพรรคประชาธิปัตย์ที่ย้ายมาพรรคนี ก็ขอลาออกตามไปด้วย โดยจะไปตั้งกลุ่มการเมืองใหม่

พรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นฝ่ายค้านก็มีการบินเกลียวจนถึงประกาศตั้ง กลุ่มแคร์ โดยมีแกนนำคนสำคัญของพรรคมาร่วมกัน โดยหวังจะดึงคนรุ่นใหม่มาร่วม

ทั้งหมดนี้ทำให้หลายเสียงคาดว่าต้องมีการเปลี่ยนแปลงใหญ่ทางการเมือง ทั้งนี้มาจากวิกฤติศรัทธาต่อรัฐบาล ที่จะ ร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหาคนตกงาน แก้ปัญหาเศรษฐกิจ แต่ยังมีมาสู่วังวนของการแย่งอำนาจและตำแหน่ง ดังนั้นการ เปลี่ยนแปลงอาจจะเริ่มด้วยการเปลี่ยนคณะรัฐมนตรีก่อน แต่ภาพรวมของหน้าตารัฐมนตรีใหม่นี้ ไม่น่าที่จะโดดเด่น กว่าเดิมและเป็นคนในรัฐบาลมากกว่าที่จะเป็นคนนอกที่มาเสริมภาพลักษณ์ ส่วนที่คาดหวังว่าจะยุบสภานั้นคงต้องใช้ เวลาอีกนาน เพราะพรรคร่วมรัฐบาลยังไม่ถอนตัว และเสียงจากประชาชนยังไม่ดังพอที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้